

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. januára 2013*

„Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach — Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV — Európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi — Európsky zatykač vydaný na účely trestného stíhania — Dôvody odmietnutia vykonania“

Vo veci C-396/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Curtea de Apel Constanța (Rumunsko) z 18. mája 2011 a doručený Súdnemu dvoru 27. júla 2011, v konaní týkajúcom sa vykonania európskych zatykačov vydaných na

Cipriana Vasilea Radua,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, A. Rosas, M. Berger a E. Jarašiūnas, sudcovia E. Juhász, A. Ó Caoimh (spravodajca), J.-C. Bonichot, A. Prechal a C. G. Fernlund,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. júla 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- C. V. Radu, v zastúpení: C. Cojocar a T. Chiuariu, avocați,
- Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța, v zastúpení: E. C. Grecu, procuror general,
- rumunská vláda, v zastúpení: R.-M. Giurescu, A. Voicu a R. Radu, splnomocnení zástupcovia,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Kemper a T. Henze, splnomocnení zástupcovia,
- litovská vláda, v zastúpení: R. Mackevičienė a A. Svinkūnaitė, splnomocnené zástupkyne,
- rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

* Jazyk konania: rumunčina.

- poľská vláda, v zastúpení: M. Szpunar, splnomocnený zástupca,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: C. Murrel, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Bouyon, W. Bogensberger a H. Krämer, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 18. októbra 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmeneného a doplneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“), v spojení s článkami 6, 48 a 52 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ako aj článkami 5 a 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme (ďalej len „EDLP“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci konania o vykonaní štyroch európskych zatykačov, ktoré vydali nemecké orgány voči rumunskému štátnemu príslušníkovi C. V. Raduovi v Rumunsku na účely trestného stíhania pre trestné činy lúpeže.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 1, 5 až 8, 10, 12 a 13 rámcového rozhodnutia 2002/584 majú takéto znenie:
 - „(1) podľa záverov Európskej rady v Tampere z 15. a 16. októbra 1999, najmä ich bodu 35, by sa mal zrušiť formálny postup vydávania osôb medzi členskými štátmi v prípade osôb, ktoré unikajú pred spravodlivosťou po tom, ako boli s konečnou platnosťou odsúdené a vydávacie postupy by sa mali urýchliť v prípade osôb podozrivých zo spáchania trestného činu;
 - ...
 - (5) cieľ vytýčený pre Úniu stať sa zónou slobody, bezpečnosti a práva, vedie k zrušeniu vydávania osôb medzi členskými štátmi a k jeho nahradeniu systémom vydávania osôb medzi súdnymi orgánmi; okrem toho, zavedenie nového zjednodušeného systému vydávania odsúdených alebo podozrivých osôb pre účely výkonu rozsudku alebo trestného stíhania umožňuje odstrániť zložitost' a prípadné prietahy pri existujúcich vydávacích postupoch; tradičné vzťahy spolupráce, ktoré až doteraz existovali medzi členskými štátmi, by mal nahradiť systém voľného pohybu súdnych rozhodnutí v trestných veciach, vrátane predbežných a konečných rozhodnutí v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;
 - (6) európsky zatykač zavedený týmto rámcovým rozhodnutím je prvým konkrétnym opatrením v oblasti trestného práva, ktorým sa vykonáva zásada vzájomného uznávania, označovaná Európskou radou ako „základný kameň“ spolupráce v oblasti súdnictva;

(7) nakoľko zámer nahradiť systém viacstranného vydávania osôb, vychádzajúci z Európskeho dohovoru o vydávaní osôb z 13. decembra 1957, sa nemôže dostatočne dosiahnuť členskými štátmi, ktoré konajú jednostranne, a preto, vzhľadom na svoj rozsah a účinky, môže sa lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Rada môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, uvedené v článku 2 [EÚ] a článku 5 [ES];...

(8) rozhodnutia o výkone európskeho zatykača musia podliehať dostatočným kontrolám, čo znamená, že súdny orgán členského štátu, v ktorom bola požadovaná osoba zatknutá, vydá rozhodnutie o jej vydaní;

...

(10) mechanizmus európskeho zatykača je založený na vysokej miere dôvery medzi členskými štátmi; jeho vykonávanie sa môže pozastaviť iba v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania zásad uvedených v článku 6 ods. 1 [EÚ] jedným z členských štátov, zisteného Radou v zmysle článku 7 ods. 1 [EÚ], s následkami uvedenými v článku 7 ods. 2 zmluvy;

...

(12) toto rámcové rozhodnutie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 [EÚ] a vyjadrené v [Charte], najmä jej Kapitoly VI; nič v tomto rámcovom rozhodnutí sa nemôže vykladať ako zákaz odmietnutia odovzdať osobu, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, keď existujú dôvody domnievať sa, na základe objektívnych skutočností, že uvedený zatykač bol vydaný s cieľom trestného stíhania alebo potrestania osoby z dôvodu jej pohlavia, rasy, náboženského vyznania, etnického pôvodu, národnosti, jazyka, politického zmýšľania alebo sexuálnej orientácie, alebo že postavenie tejto osoby môže byť predpojaté [znevýhodnené – *neoficiálny preklad*] z niektorého z uvedených dôvodov.

Toto rámcové rozhodnutie nebráni členskému štátu v uplatňovaní jeho ústavných zásad, týkajúcich sa riadneho procesu, slobody združovania, slobody tlače a slobody prejavu v iných médiách;

(13) žiadna osoba by sa nemala previesť, vypovedať alebo vydať do štátu, kde jej vážne hrozí výkon trestu smrti, mučenia alebo iného neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo potrestania.“

4 Článok 1 tohto rámcového rozhodnutia definuje európsky zatykač a povinnosť vykonať ho takto:

„1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia.

2. Členské štáty vykonávajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 [EÚ].“

5 Podľa článku 3 uvedeného rámcového rozhodnutia nazvaného „Dôvody pre povinné nevykonanie európskeho zatykača“:

„Súdny orgán členského štátu výkonu (ďalej len ‚vykonávajúci súdny orgán‘) odmietne vykonať európsky zatykač v nasledujúcich prípadoch:

...

2. ak vykonávajúci súdny orgán je informovaný o tom, že požadovaná osoba bola s konečnou platnosťou odsúdená niektorým členským štátom za rovnaké trestné činy za predpokladu, že ak bol vynesenej rozsudok, tento rozsudok bol vykonaný alebo je v súčasnosti vykonávaný alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov členského štátu vynášajúceho rozsudok;

...“

6 Podľa článku 4 tohto rámcového rozhodnutia nazvaného „Dôvody pre nepovinné nevykonanie európskeho zatykača“:

„Vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač:

...

2. ak osoba, na ktorú sa vzťahuje európsky zatykač, je trestne stíhaná vo vykonávajúcim členskom štáte za rovnaký čin ako ten, ktorý je dôvodom európskeho zatykača;

...

5. ak vykonávajúci súdny orgán je informovaný, že vyžiadaná osoba bola s konečnou platnosťou odsúdená tretím štátom za rovnaké činy za predpokladu, že ak bol vynesenej rozsudok, tento rozsudok bol vykonaný alebo sa v súčasnosti vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný podľa práva krajiny vynášajúcej rozsudok;

...“

7 Článok 4a rámcového rozhodnutia 2002/584 nazvaný „Rozhodnutia vydané v konaní, ktorého sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila“ dovoľuje vykonávajúcemu súdnemu orgánu za určitých podmienok odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu, ak sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia.

8 Článok 5 tohto rámcového rozhodnutia sa týka záruk, ktoré musí vydávajúcí členský štát poskytnúť v zvláštnych prípadoch.

9 Článok 8 uvedeného rámcového rozhodnutia sa týka obsahu a formy európskeho zatykača. Informácie vyžadované podľa odseku 1 písm. d) až f) tohto článku sú nasledujúce:

„d) charakter a skutkov[á] podstat[a] trestného činu, najmä vo vzťahu k článku 2;

e) opis okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžadanej osoby na trestnom čine;

f) uložený trest, ak existuje konečný rozsudok, alebo určený rozsah trestov pre trestný čin podľa práva vydávajúceho členského štátu;“

10 Článok 11 ods. 1 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Práva vyžiadaných osôb“ stanovuje:

„Ak je vyžiadaná osoba zatknutá, vykonávajúci kompetentný súdny orgán v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi informuje túto osobu o európskom zatykači a jeho obsahu, ako aj o možnom súhlase na odovzdanie vydávajúcemu súdnemu orgánu.“

11 Článok 13 ods. 1 a 2 rámcového rozhodnutia 2002/584 nazvaný „Súhlas na odovzdanie“ stanovuje:

„1. Ak zatknutá osoba oznámi, že súhlasí s odovzdaním, a ak je prípustné, vyjadrí vzdaním sa nároku na ‚osobitné konanie‘ uvedené v článku 27 ods. 2, sa dá [musí byť tento súhlas a prípadne výslovné vzdanie sa práva na ‚zásadu špeciality‘ uvedenú v článku 27 ods. 2 vyjadrený – *neoficiálny preklad*] pred vykonávacím súdnym orgánom, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu.

2. Každý členský štát prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby súhlas, a ak je prípustné, jeho vzdanie sa ako sa uvádza v odseku 1 [prípadne vzdanie sa práva podľa odseku 1 – *neoficiálny preklad*] sa získali spôsobom, ktorý preukazuje, že dotknutá osoba sa vyjadrila dobrovoľne a pri plnom uvedomení si následkov. Za týmto účelom má vyžiadaná osoba právo na právneho zástupcu.“

12 V článku 14 tohto rámcového rozhodnutia s názvom „Vypočutie vyžadanej osoby“ sa uvádza, že ak zatknutá osoba nesúhlasí so svojim odovzdaním podľa článku 13 tohto rozhodnutia, má nárok, aby bola vypočutá vykonávajúcim súdnym orgánom v súlade s právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu.

13 Článok 15 ods. 2 a 3 uvedeného rámcového rozhodnutia nazvaný „Rozhodnutie o odovzdaní“ spresňuje:

„2. Ak vykonávajúci súdny orgán považuje informácie oznámené vydávajúcim členským štátom za nedostatočné na rozhodnutie o vydaní, požiada o urýchlené doplnenie ďalších potrebných informácií, najmä s ohľadom na články 3 až 5 a článok 8, a môže stanoviť lehotu na ich prijatie, berúc do úvahy potrebu dodržania lehôt stanovených v článku 17.

3. Vydávajúci súdny orgán môže kedykoľvek zaslať vykonávajúcemu súdnemu orgánu ďalšie užitočné informácie.“

14 Článok 19 ods. 1 a 2 tohto rámcového rozhodnutia nazvaný „Vypočutie osoby pred rozhodnutím“ stanovuje:

„1. Požadovaná osoba sa vypočuje súdnym orgánom, za prítomnosti ďalšej osoby určenej v súlade s právnymi predpismi členského štátu dožadujúceho súdu.

2. Vyžiadaná osoba sa vypočuje v súlade s právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu a za podmienok určených na základe vzájomnej dohody medzi vydávajúcim a vykonávajúcim súdnym orgánom.“

Rumunské právo

- 15 Zákon č. 302/2004 o medzinárodnej súdnej spolupráci v trestných veciach (Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, *Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 377 z 31. mája 2011, ďalej len „zákon č. 302/2004“) obsahuje hlavu III nazvanú „Ustanovenia o spolupráci s členskými štátmi Európskej únie pri uplatňovaní [rámcového rozhodnutia]“, ktorej oddiel III nazvaný „Vykonanie európskeho zatykača rumunskými orgánmi“ obsahuje tieto ustanovenia:

„Článok 98 –

Dôvody odmietnutia vykonania

(2) Rumunský vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonanie európskeho zatykača v nasledujúcich prípadoch:

...

- b) ak osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, je v Rumunsku trestne stíhaná za rovnaký čin ako ten, ktorý je dôvodom vydania európskeho zatykača.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Dňa 25. mája a 3. júna 2009 Curtea de Apel Constanța (Odvolací súd v Costanțe) (Rumunsko) ako vykonávajúci súdny orgán rozhodoval o žiadostiach podaných nemeckými súdnymi orgánmi, ktoré sa týkali odovzdania C. V. Radua, osoby vyžiadanej prostredníctvom štyroch európskych zatykačov, ktoré vydali na účely trestného stíhania prokuratúry v Münsteri, v Coburgu, v Bielefelde a vo Verdene (Nemecko) rozhodnutiami zo 14. marca 2007, 16. marca 2007, 8. augusta 2007 a 26. februára 2008, pre skutky naplňajúce skutkovú podstatu trestného činu lúpeže v zmysle článku 211 rumunského trestného zákonníka. C. V. Radu nesúhlasil so svojím odovzdaním.
- 17 Rozhodnutím z 5. júna 2009 Curtea de Apel Constanța nariadil vykonanie troch európskych zatykačov, a to zatykačov vydaných prokuratúrami v Münsteri, v Coburgu a vo Verdene. Naopak, tento vnútroštátny súd na základe článku 98 ods. 2 písm. b) zákona č. 302/2004 zamietol vykonanie európskeho zatykača vydaného 8. augusta 2007 prokuratúrou v Bielefelde z dôvodu, že proti C. V. Raduovi sa v Rumunsku vedie na Tribunalul Bacău (Súd prvého stupňa v Bacău) trestné stíhanie pre rovnaký skutok, ako je skutok, ktorý je dôvodom uvedeného zatykača. Súd teda odložil odovzdanie C. V. Radua až do skončenia konania v tejto veci pred rumunskými súdmi, pričom ponechal v platnosti opatrenie preventívnej väzby nariadené voči C. V. Raduovi v trvaní tridsiatich dní.
- 18 Rozsudkom z 18. júna 2009 Înalta Curte de Casație și Justiție a României (Najvyšší kasačný súd Rumunska) toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil na opätovné prejednanie na Curtea de Apel Constanța. Zároveň nariadil prepustenie C. V. Radua na slobodu, pričom mu uložil okrem viacerých povinností aj preventívne opatrenie obmedzujúce jeho slobodu pohybu, a to zákaz bez oznámenia súdu opustiť Bacău, mesto, v ktorom má svoje bydlisko.
- 19 Na pojednaní pred Curtea de Apel de Constanța konanom 22. februára 2011 sa C. V. Radu bránil vykonaniu európskeho zatykača vydaného voči jeho osobe. V tejto súvislosti najprv uvádzal, že ku dňu prijatia rámcového rozhodnutia 2002/584 ani základné práva zakotvené v EDLP, ako ani základné práva nachádzajúce sa v Charte neboli výslovne zahrnuté do rámca ustanovení zakladateľských zmlúv Európskej únie. Podľa článku 6 ZEÚ sa ustanovenia tak Charty, ako aj EDLP stali ustanoveniami primárneho práva Únie, a teda rámcové rozhodnutie 2002/584 sa má od tohto okamihu vykladať a uplatňovať v súlade s ustanoveniami Charty a EDLP. Ďalej C. V. Radu uviedol, že toto rámcové rozhodnutie nebolo členskými štátmi vykonané koherentne. Konkrétne, nemeckú právnu úpravu,

ktorá prebrala uvedené rámcové rozhodnutie, vyhlásil Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd) (Nemecko) vo svojom rozsudku z 18. júla 2005 za protiústavnú a neplatnú od samého začiatku predtým, ako bol prijatý nový zákon. Vykonávanie európskeho zatykača pritom podlieha podmienke vzájomnosti. Napokon C. V. Radu uviedol, že súdne orgány vykonávajúceho členského štátu musia preveriť, či sa vo vydávajúcom členskom štáte dodržiavajú základné práva zaručené Chartou a EDLP. Ak by to tak nebolo, tieto orgány by boli oprávnené odmietnuť vykonanie dotknutého európskeho zatykača, hoci tento dôvod nevykonania nie je výslovne stanovený v rámcovom rozhodnutí 2002/584.

20 Za týchto okolností Curtea de Apel Constanța rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Sú ustanovenia článku 5 ods. 1 [EDLP] a článku 6 [Charty] v spojení s ustanoveniami jej článkov 48 a 52 s odkazom aj na ustanovenia článku 5 ods. 3 a 4 a článku 6 ods. 2 a 3 [EDLP] ustanoveniami primárneho práva [Únie], ktoré sú obsiahnuté v zakladajúcich Zmluvách?
2. Predstavuje postup príslušného súdneho orgánu štátu vykonávajúceho európsky zatykač spočívajúci v pozbavení slobody a v odovzdaní osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatykač (vyžiadaná osoba, ktorá má byť zatknutá a odovzdaná) bez jej súhlasu, zásah štátu vykonávajúceho zatykač do práva osobnej slobody (uvedenej vyžiadanej osoby), zakotveného v práve Únie podľa článku 6 ZEÚ v spojení s článkom 5 ods. 1 [EDLP] a podľa článku 6 [Charty] v spojení s jej článkami 48 a 52 s odkazom aj na článok 5 ods. 3 a 4 a článok 6 ods. 2 a 3 [EDLP]?
3. Musí zásah štátu vykonávajúceho európsky zatykač do práv a záruk upravených v článku 5 ods. 1 [EDLP] a v článku 6 [Charty] v spojení s jej článkami 48 a 52 a s odkazom aj na záruky zakotvené v článku 5 ods. 3 a 4 a článku 6 ods. 2 a 3 [EDLP] spĺňať podmienku jeho nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti a podmienku jeho proporcionality vo vzťahu ku konkrétne sledovanému cieľu?
4. Môže príslušný súdny orgán štátu vykonávajúceho európsky zatykač zamietnuť žiadosť o odovzdanie a neporušiť pritom povinnosti stanovené v zakladajúcich Zmluvách a v iných právnych predpisoch [Únie] z dôvodu, že nie sú splnené kumulatívne podmienky uvedené v článku 5 ods. 1 [EDLP] a v článku 6 [Charty] v spojení s jej článkami 48 a 52 a s odkazom aj na článok 5 ods. 3 a 4 a článok 6 ods. 2 a 3 [EDLP]?
5. Môže príslušný súdny orgán štátu vykonávajúceho európsky zatykač zamietnuť žiadosť o odovzdanie a neporušiť pritom povinnosti stanovené v zakladajúcich Zmluvách a v iných právnych predpisoch [Únie] z dôvodu, že štát vydávajúcí európsky zatykač neprebral [rámcové rozhodnutie 2002/584] alebo ho prebral neúplne či nesprávne (v tom zmysle, že nie je splnená podmienka vzájomnosti)?
6. Je vnútroštátne právo členského štátu Európskej únie – Rumunsko –, najmä hlava III zákona... č. 302/2004, v rozpore s ustanoveniami článku 5 ods. 1 [EDLP] a článku 6 [Charty] v spojení s ustanoveniami jej článkov 48 a 52 a s odkazom aj na ustanovenia článku 5 ods. 3 a 4 a článku 6 ods. 2 a 3 [EDLP], na ktoré odkazuje článok 6 ZEÚ, a bolo týmito ustanoveniami vnútroštátneho právneho predpisu správne prebraté [rámcové rozhodnutie 2002/584]?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 21 Rumunská a rakúska vláda, ako aj Komisia, tvrdia, že predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný, keďže rozhodnutie vnútroštátneho súdu neuvádza dôvody, pre ktoré by mal byť výklad ustanovení práva Únie a Charty uvedených v položených otázkach nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Tieto otázky majú teda abstraktnú povahu smerujúcu k získaniu teoretického výkladu práva Únie. Konkrétne sa tieto zúčastnené strany, ku ktorým sa v tomto bode pripája nemecká vláda, domnievajú, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nemožno vyvodiť, čo viedlo súd rozhodujúci v konaní vo veci samej k tomu, aby uvažoval o odmietnutí vykonať sporné európske zatykače z dôvodu porušenia základných práv dotknutej osoby, a teda ani v akom rozsahu by výkon týchto zatykačov ohrozil tieto práva.
- 22 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v právnom a skutkovom rámci, ktorý tento súd vymedzí v rámci vlastnej zodpovednosti a ktorého správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o návrhu vnútroštátneho súdu len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi poznatkami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok z 22. júna 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, Zb. s. I-5667, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 23 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd svojimi prvými štyrmi otázkami, ako aj svojou šiestou otázkou, v podstate pýta, či je oprávnený preskúmať, či vydanie európskeho zatykača je v súlade so základnými právami, aby tak prípadne mohol odmietnuť jeho vykonanie, hoci tento dôvod nevykonania nie je stanovený ani v rámcovom rozhodnutí 2002/584, ako ani vo vnútroštátnej právnej úprave, ktorou bolo toto rozhodnutie prebraté. Svojou piatou otázkou sa pokúša zistiť, či takéto odmietnutie je možné, ak toto rámcové rozhodnutie nebolo prebraté vydávajúcim členským štátom do jeho vnútroštátneho právneho poriadku.
- 24 Bez ďalšieho skúmania treba konštatovať, že táto piata otázka je hypotetická. Samotné vydanie sporných európskych zatykačov totiž dostatočne preukazuje, že, ako to potvrdila nemecká vláda na pojednávaní, rámcové rozhodnutie 2002/584 bolo Spolkovou republikou Nemecko v čase vydania týchto zatykačov prebraté do vnútroštátneho práva. Táto otázka je teda neprípustná.
- 25 Pokiaľ ide o ostatné otázky, je potrebné konštatovať, že tieto otázky sa týkajú najmä výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584, ako aj niektorých ustanovení Charty v skutočnom konaní týkajúcom sa vykonania niekoľkých európskych zatykačov vydaných nemeckými orgánmi na účely trestného stíhania vedeného voči C. V. Raduovi.
- 26 Okrem toho, pokiaľ ide o údajné porušenie základných práv C. V. Radua, ukazuje sa, že v rámci trestného konania vo veci samej C. V. Radu na obranu voči svojmu odovzdaniu tvrdí, že ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 zbavujú vykonávajúce rumunské orgány možnosti overiť, či práva na spravodlivý proces, na prezumpciu neviny a na slobodu, ktoré mu vyplývajú z Charty a z EDĽP, boli rešpektované, keďže sporné európske zatykače boli vydané bez toho, aby bol predvolaný alebo mu bolo umožnené zvoliť si advokáta, alebo predložiť svoju obhajobu. Tieto tvrdenia C. V. Radu v podstate zopakoval na pojednávaní pred Súdnym dvorom v rámci tohto konania.
- 27 Za týchto okolností je potrebné prvé štyri otázky, ako aj šiestu otázku, považovať za prípustné.

O veci samej

- 28 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa, ako vyplýva z bodu 16 tohto rozsudku, týka vykonania európskych zatykačov vydaných nie na účely výkonu trestu odňatia slobody, ale na účely trestného stíhania.
- 29 Z informácií poskytnutých Súdnemu dvoru, ktoré sú uvedené v bode 26 tohto rozsudku, vyplýva, že vyžiadaná osoba C. V. Radu v konaní vo veci samej na obranu voči svojmu odovzdaniu uvádza, že európske zatykače boli vydané bez toho, aby bol vypočutý pred ich vydaním vydávajúcimi súdnymi orgánmi, čím boli porušené články 47 a 48 Charty, ako aj článok 6 EDLP.
- 30 Je pravda, že vnútroštátny súd vo svojich prejudiciálnych otázkach odkazuje na článok 6 Charty a na článok 5 EDLP. Návrh na začatie prejudiciálneho konania však v tomto smere neobsahuje žiadne vysvetlenie. Z dokumentov tvoriacich prílohu návrhu na začatie prejudiciálneho konania najmä vyplýva, že C. V. Radu pred vnútroštátnym súdom potvrdil, že vnútroštátny súd musí odmietnuť vykonať európske zatykače „ktorými bol zbavený slobody“, keďže pri ich vydaní boli porušené jeho práva na obhajobu. Táto argumentácia C. V. Radua týkajúca sa údajného porušenia článku 6 Charty a článku 5 EDLP vo vydávajúcom členskom štáte sa prelína s jeho argumentáciou týkajúcou sa porušenia jeho práv na obhajobu v tomto členskom štáte.
- 31 Treba teda vychádzať z toho, že svojimi prvými štyrmi otázkami, ako aj šiestou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa rámcové rozhodnutie 2002/584 so zreteľom na články 47 a 48 Charty, ako aj na článok 6 EDLP, má vykladať v tom zmysle, že vykonávajúce súdne orgány môžu odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely trestného stíhania z dôvodu, že vydávajúce súdne orgány nevypočuli vyžiadanú osobu pred vydaním tohto zatykača.
- 32 V tejto súvislosti je potrebné najprv konštatovať, že právo byť vypočutý zaručené článkom 6 EDLP a spomenuté vnútroštátnym súdom v jeho prejudiciálnych otázkach je v súčasnosti zakotvené v článkoch 47 a 48 Charty. Je teda potrebné odkazovať na tieto ustanovenia Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. novembra 2012, Otis a i., C-199/11, body 46 a 47, ako aj citovanú judikatúru).
- 33 Okrem toho treba pripomenúť, že cieľom rámcového rozhodnutia 2002/584, ako to vyplýva najmä z jeho článku 1 ods. 1 a 2, ako aj z jeho odôvodnení 5 a 7, je nahradiť systém viacstranného vydávania osôb medzi členskými štátmi systémom odovzdávania odsúdených alebo podozrivých osôb medzi súdnymi orgánmi na účely výkonu súdnych rozhodnutí alebo vedenia trestných stíhaní, pričom tento systém sa opiera o zásadu vzájomného uznávania (pozri rozsudok z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, bod 28 a citovanú judikatúru).
- 34 Rámcové rozhodnutie 2002/584 teda zavedením nového zjednodušeného a efektívnejšieho systému odovzdávania osôb odsúdených za porušenie alebo podozrivých z porušenia trestného zákona smeruje k zjednodušeniu a zrýchleniu súdnej spolupráce s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa vytýčeného Úniou, a to stať sa zónou slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, založenou na vysokom stupni dôvery, ktorá má existovať medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. júna 2012, West, C-192/12/PPU, bod 53 a citovanú judikatúru).
- 35 Podľa článku 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584 sú členské štáty v zásade povinné vykonať európsky zatykač.
- 36 Súdny dvor pritom už rozhodol, že v súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584 môžu členské štáty odmietnuť vykonať takýto zatykač iba v prípadoch povinného nevykonania európskeho zatykača uvedených v článku 3 tohto rozhodnutia a v prípadoch nepovinného nevykonania európskeho zatykača taxatívne uvedených v článkoch 4 a 4a tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 1. decembra 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, Zb. s. I-8983, bod 51, ako aj zo

16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, Zb. s. I-11477, bod 37). Okrem toho vykonávajúci súdny orgán môže vykonanie európskeho zatykača viazať iba na podmienky uvedené v článku 5 tohto rámcového rozhodnutia.

- 37 Je pravda, že podľa článku 4a rámcového rozhodnutia 2002/584 môže porušenie práv na obhajobu v priebehu trestného konania, ktoré viedlo k vydaniu odsudzujúceho rozsudku v neprítomnosti obvineného, za určitých podmienok predstavovať dôvod nevykonania európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu odňatia slobody.
- 38 Naproti tomu skutočnosť, že európsky zatykač bol vydaný na účely trestného stíhania bez toho, aby bola vyžiadaná osoba vypočutá vydávajúcimi súdnymi orgánmi, nie je uvedená medzi dôvodmi nevykonania takéhoto zatykača podľa ustanovení rámcového rozhodnutia 2002/584.
- 39 Napriek odlišnému názoru C. V Radua dodržiavanie článkov 47 a 48 Charty si nevyžaduje, aby súdny orgán členského štátu mohol odmietnuť vykonanie európskeho zatykača vydaného na účely trestného stíhania z dôvodu, že vyžiadaná osoba nebola pred vydaním tohto zatykača vypočutá vydávajúcimi súdnymi orgánmi.
- 40 Treba konštatovať, že povinnosť vydávajúcich súdnych orgánov vypočuť vyžiadanú osobu pred vydaním takéhoto európskeho zatykača by nevyhnutne ohrozila samotný systém odovzdávania upravený v rámcovom rozhodnutí 2002/584, a teda vytvorenie zóny slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, keďže najmä preto, aby sa dotknutej osobe zabránilo v úteku, musí mať takýto zatykač určitý element prevapenia.
- 41 V každom prípade európsky normotvorca zabezpečil dodržiavanie práva byť vypočutý vo vykonávajúcom členskom štáte spôsobom, ktorý neznižuje účinnosť systému európskeho zatykača.
- 42 Z článkov 8 a 15 rámcového rozhodnutia 2002/584 v tomto smere vyplýva, že pred vydaním rozhodnutia o odovzdaní vyžiadanej osoby na účely trestného stíhania musí vykonávajúci súdny orgán uskutočniť určitú kontrolu európskeho zatykača. Článok 13 tohto rámcového rozhodnutia navyše stanovuje, že vyžiadaná osoba má právo na právneho zástupcu, ak súhlasí so svojím odovzdaním a prípadne sa vzdá práva na zásadu špeciality. Okrem toho podľa článkov 14 a 19 rámcového rozhodnutia 2002/584, ak vyžiadaná osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač na účely trestného stíhania, nesúhlasí so svojím odovzdaním, má nárok byť vypočutá vykonávajúcim súdnym orgánom za podmienok určených na základe vzájomnej dohody s vydávajúcim súdnym orgánom.
- 43 Vzhľadom na vyššie uvedené je na prvé štyri otázky, ako aj na šiestu otázku potrebné odpovedať, že rámcové rozhodnutie 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že vykonávajúce súdne orgány nie sú oprávnené odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely trestného stíhania z dôvodu, že vyžiadaná osoba nebola pred vydaním tohto zatykača vypočutá vo vydávajúcom členskom štáte.

O trovách

- 44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že vykonávajúce súdne orgány nie sú oprávnené odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely trestného stíhania z dôvodu, že vyžiadaná osoba nebola pred vydaním tohto zatykača vypočutá vo vydávajúcom členskom štáte.

Podpisy